

1951/

ROZPRÁVY

L I S T P R O K Ř E Š Ť A N S K O U D E M O K R A C I I

OBSAH :

ROČNÍK II., čís. 3.

UPŘÍMNÉ SLOVO KE SLOVENSKÝM KATOLÍKŮM

KŘESŤANSKÉ ODBORY A ODBOROVÉ HNUTÍ

ZÁNİK RADY A NAŠE JEDNOTA

KOMU SLOUŽÍ ?

DIALEKTICKÝ MATERIALISMUS

AKTUALITY A POZNÁMKY :

Atomácké pokusy v Novém Mexiku a j.

556

Exp.: S. Ghelfand, 49, Rue Blichaut, Bruxelles, Belgique.

(5x)

UPŘÍMNÉ SLOVO KE SLOVENSKÝM KATOLÍKUM

Max Pikard

Několik dopisů od slovenských katolíků z uprchlických táborů v Německu i slovenských emigrantů v USA dalo podnět k napsání těchto řádek. Nejsou určeny profesionálním politikům, kteří vidí před sebou jen ministerská křesla a osobní kariéru, nýbrž prostým katolíkům - Slovákům, jak jsem se s nimi poznal za delšího pobytu v uprchlických táborech i na cestách v USA.

Začnu příkladem z Francie a Německa. Po poslední strašlivé válce zrodilo se právě v těchto zemích, jež po staletí žily ve vzájemném nepřátelství, hnutí Pax Christi, jež se již rozšířilo i na jiné národy. Jde o hnutí, lépe řečeno křížové tažení motliteb, jež se snaží láskou a vzájemným poznáním nahradit nenávist mezi národy a vybudovat na základech křesťanské spravedlnosti a lásky trvalý mír mezi národy.

Po skončení války někteří příslušníci francouzského odboje byli přítomni mši svaté v Pařížském kostele Notre Dame de la Victoire. Kněz se začal modlit u oltáře slova Pater Noster a tu pocítili oni muži i ženy jakousi vnitřní zábranu při slovech: Odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme ... Jak? Měli by odpustit Němcům, kteří přepadli jejich zemi, povraždili statisíce, poplenili jejich města a vesnice? Nedomodlili se! Odešli vnitřně rozvráceni, jejich srdce ještě krvácela a v duši se ozývaly spodní tóny pomsty.

A přece bylo nutno se vyrovnat s tímto problémem, neboť není možno býti dobrým křesťanem se srdcem přetékajícím nenávistí. Druhého dne, po velikém duchovním boji, byla ona skupina Francouzů opět přítomna mši svaté a domodlila se Otčenáš až do konce: odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme Němcům. To byla hrdinná slova!

Dva bratrské národy, Češi a Slováci, sešli se po první světové válce, aby budovali společný stát. V dlouhých rozpravách, jež jsme vedli v uprchlických táborech v Německu, čeští a slovenští katolíci, jsme uznali chyby, jež se staly na té či oné straně. Shodli jsme se také v tom, že po uznání chyb, kterých se dopustili především české tak zvané pokrokové kruhy, a při plném respektování práv jedné i druhé, další přátelské soužití musilo by být k obapolnému prospěchu.

Dlužno ovšem přiznat, že propast mezi oběma národy byla prohloubena především zločinnou popravou dr. Josefa Tisa; k dobru českých katolíků budiž připsáno, že jejich zástupci ve vládě, hlasovali proti, a také pražský arcibiskup Msgr dr. Josef Beran učinil všechno, co bylo v jeho silách, varoval všechny ministry, i samotného presidenta dra Beneše. Slovenští katolíci ocenili tuto snahu arcibiskupovu a připravili mu všude krásné přijetí při jeho zájezdu na Slovensko v roce 1948, především na slavném poutním místě marijánském v Levoči.

Jestliže staří odvěcí nepřátelé, Francouzi a Němci, hledají přátelský poměr k sobě, proč by také čeští a slovenští katolíci, bratři, nemohli najít přátelštější poměr k sobě zde za hranicemi? Společná nenávist komunistů nás vyhnala z domova do exilu, doma biskupové, kněží i prostý věřící lid nesou společný kříž utrpení,

mystický Kristus smrtelně krvácí v zemích koruny svatováclavské i v zemi pod Tatrami.

Znovu opakuji, neobracím se k profesionálním politikům, nýbrž k prostému věřícímu člověku českému i slovenskému za hranicemi, aby pomohl budovati pokoj Kristův mezi Čechy a Slováky, a to v pravdě a lásce .

KŘESŤANSKÉ ODBORY A OBRODA ODBOROVÉHO HNUTÍ

Josef Doubravský. Norsko.

Rozpuštěním všech odborových organizací v době válečné a sloučením těchto do NOÚZ skončilo sva existenci také všeodborové hnutí křesťanského dělnictva, které před válkou sdružovalo více dělnictva, než Rudé odbory komunistické a bylo nikoliv bezvýznamnou složkou odborářského hnutí. Po válce, kdy se z NOÚZ stalo URO, křesťanské odbory nebyly obnoveny, poněvadž nebylo dovoleno žádnému politickému ani ideologickému směru - kromě ovšem komunistů - organisovati dělnictvo. Čs. strana lidová měla sice své t.zv. zástupce v URO, avšak toto "zastoupení" bylo početně mizivé a svou kvalitou přímo ostudné. Postoupení bez boje posic komunistům a socialistům v jednotné odborové organizaci bylo jednou z neodpuštělných chyb, jichž se dopustilo vedení čs. strany lidové po roce 1945. Marně se někteří jednotlivci domáhali nápravy. Náprava nebyla snad ani možná, protože se vedení strany opíralo o politický monopol Národní Fronty a o mašinerii poslaneckých reversů, které se výborně osvědčily jako účinný nástroj pro ubíjení jakéhokoliv projevu svobody a nezávislosti našich ústavních činitelů.

Lidová strana nevěnovala téměř vůbec pozornost dělníkům a závodním organizacím. Mladí chlapi, kteří odcházejí z vesnic z katolického prostředí, do továren, hledali nějakou oporu, avšak marně. Jménem všech, také křesťanských dělníků, mluvili soudruzi ze samozvaného předsednictva URO, které nebylo nikým zvoleno, a dalo se jen "potvrditi" podvodným sjezdem krajských odborových rad poté, co samo tyto krajské odborové rady naekretovalo. Křesťanský a vůbec nekommunistický a nesocialistický dělník se tak dověděl třeba o tom, že soudruzi z URO požadují jeho jménem zrušení náboženských škol a zřízení jednotného státního školství, a že on, křesťan a antisocialista, usiluje o nastolení socialismu v ČSR. Nesocialistický a křesťanský dělník i zaměstnanec musil volky nevolky stávkovat v úterý 24. února 1948, aby tím podpořil Gottwaldův požadavek přijetí demise 12 ministrů prezidentem republiky.

Nechceme tím říci, že by tomu všemu mohlo zabrániti křesťanské odborové hnutí. Skušenosti z poslední doby nám ukazují, že ani tam, kde křesťanské syndikáty sdružují velkou část námezdných pracovníků, nejsou vyloučeny úspěšné marxistické akce. Před několika měsíci prosadily marxistické odbory v jedné západní zemi, a to proti plebiscitem vyjádřené vůli lidu, a proti usnesení zákonodárných komor, že se zákonitá usnesení zvrátila a že v zemi tradiční demokracie, pořádku a úcty k zákonům byla po několik dnů porušována základní práva člověka a občana. To nás nutí k přemýšlení. Je zřejmé, že nestačí pouze odstraniti totalitu odborového hnutí,

NOÚZ, URO a pod. a připustiti svobodné organisace odborářů. Je třeba přemýšlet hlavně o tom, jaký statut musí mít odborové organisace, aby se již nikdy nemohly státi politickou zbraní v rukou budoucích Zápotockých a Erbanů a aby plnily svědomitě úkoly, pro něž byly zřízeny, t.j. chránily zájmy dělníků a zaměstnanců a pečovaly o zvýšení jejich životní úrovně.

Velmistři socialistické revoluce, Marx a Lenin, znamenitě pochopili význam námezdního proletariátu pro dosažení socialistického cíle. Socialismus jakožto teorie existoval již dávno před marxem. Avšak Marx první poukázal na to, že se socialismus může a musí uskutečniti jen cestou organisovaného třídního boje. Marx zuřivě popíral ryze odborářské stanovisko britských syndikátů, které svým bojem o práva dělnictva dosáhly zvýšení mezd a životní úrovně, podstatného zkrácení pracovní doby a účinného sociálního zákonodárství. Lenin se, jak známo, vyjadřoval přímo s nenávistí vůči americkým odborům, které prý zkazily amerického dělníka rodnými domky, levnými auty a elektrifikovanou kuchyní. Když jde dnes dělník v USA do stávky, tedy jen proto, aby si udržel, resp. ještě zvýšil svůj vysoký životní standard. Avšak sociálm marxisté chtějí mít v rukou odbory za tím účelem, aby mohli v příhodné chvíli nadekretovati generální stávku třeba pro "světový mír", pro jednotné školství, nebo jako "protest proti psaní některého neso- cialistického časopisu", dále jako prostředek politického vydírání na vládě a parlamentu a jako nástroj pro uskutečnění socialistického zotročení národa. A to všechno páni soudruzi nazývají demokratickým socialismem a slibují jej uskutečnovati v budoucí osvobozené republice!

Odbory musí byti odpolitizovány. Každý odborář, prostým členem začínaje a nejvyšším funkcionářem konče, musí si uvědomiti, že pro zákonodárnou činnost jsou ve státě zastupitelské institutce, že výkonná moc je odpovědna pouze těmto zastupitelským institucím, a že odbory mohou sice podávat petice a připomínky, mohou se účastňovati prací v komisích zákonodárných institucí s poradním hlasem a pod., nesmějí však násilně zasahovat do výsostných práv parlamentu a odpovědné vlády. Musí být proto zřízena zvláštní soudní stolice, která v každém jednotlivém případě posoudí, zda jde o stávku nebo jinou akci v rámci zákonité činnosti odborové organisace, nebo o stávku politickou, čili o vyděračství namířené proti demokratickému pořádku, t.j. čin trestný se všemi jeho trestními důsledky.

Pak se teprve bude moci v osvobozené vlasti rozvíjeti odborářský život na bási svobodných a nezávislých syndikátů. Jsme přesvědčeni, že křesťanské odborové hnutí zaujme mezi těmito svobodnými odbory čestné místo, a to jak svou početní silou, tak i svým významem duchovním i mravním.

NEJNOVĚJŠÍ ZPRÁVA Z ČSR : Američané shazují v poslední době s letadel brambory ve velkém množství, aby přikrmili mandelinky bramborové, které, podle tvrzení komunistické propagandy, byly shozeny před několika měsíci nad ČSR a nyní silně trpí podvýživou na zkolectivisované půdě.

ZÁNÍK RADY A NAŠE JEDNOTA

S. Ghelfand

Zánik t. zv. Rady svobodného Československa ve Washingtoně je stále ještě předmětem vzrušených debat v kruzích naší emigrace. Jedni tvrdí, že Rada již neexistuje, druzí to popírají. Pravda ovšem je, že dnes již nemohou známi sociálfašisté, kteří se různými podvodnými triky zmocnili svého času vedení čs. uprchlických táborů v Německu, terorizovat i nadále naše emigranty a zbavovat je volebního práva nebo i vylučovat je z účasti na rozdělovacích akcích z darů dobročinných organizací, jen z toho důvodu, že odmítli podepsati prohlášení o uznání Rady za vrcholnou reprezentaci čs. exilu. Naši uprchlíci v německých táborech si nyní zhluboka oddechli; sociálfašisté se většinou sami vzdávají funkcí a v táboře zavanul čistý vzduch. Je to první blahodárny účinek rozpadu Washingtonského tělesa.

RSČ byla stálým zdrojem zmatku a pletich v šs exilu. T. zv. případ bruselského komitétu je toho výmluvným dokladem. V červenci minulého roku se kanala v Bruselu valná schůze všech čs. politických uprchlíků. Schůze byla svolána v důsledku rozpadu fungovavšího předtím komitétu, který byl složen ze "zástupců politických skupin", t. j. většinou ze samozvanců, kteří se mnohdy neštíteli ani udávání emigračním a politickým úřadům těch čs. uprchlíků, kteří byli podezřelí z nedostatečné lásky k RSČ. Valná schůze čs. uprchlíků měla velmi důstojný průběh a byl na ní zvolen výbor přímo z plenu, bez ohledu na stranickou a politickou příslušnost kandidátů; bylo přitom výslovně podotknuto, že činnost nového výboru musí spočívat výhradně v sociální a právní pomoci čs. politickým uprchlíkům.

Za několik týdnů nato přišel dopis RSČ ve Washingtonu: Výbor zvolený valnou schůzí není prý legální, protože mezi jeho členy je také jeden stoupenec hnutí gen. L. Prchaly /!/, a že se předsednictvo RSČ jednomyslně usneslo, že se stoupenci gen. L. Prchaly nesmějí čs. uprchlíci a olupracovat ani na poli sociálním, /sic!/. Laskavý čtenář nechť si povšimne námi podtrženého výrazu "jednomyslně". T. zn. že z 12 členů předsednictva bývalé RSČ nenašel se ani jeden, kdo by se byl pozastavil nad tímto famosním usnesením, znamená to, že všech 12 členů bývalého předsednictva bývalé rady nese společnou vinu a odpovědnost za udávání úřadům "nespolehlivých" čs. emigrantů, za vylučování jich z dárekových akcí, za znemožňování jim emigrace do zámořských zemí a za ztrpčování jejich beztoho trpké emigrantské existence. Uvedli jsme tento případ jako názornou ilustraci rozvratnické činnosti bývalé RSČ. Pro zajímavost ještě sdělujeme, že z 12 členů bývalého předsednictva bývalé rady, je nyní 9 členů v t. zv. sedmnáctce, a tři z nich jsou v Zenklově Národním komitétu čili Narkomu.

* * *

Třináctičlenný Narkom se má dosti čile k světu a již pustil do oběhu několik tučných politických kachen: Clementis prý utekl k Titovi s tajným posláním, a pak zas, že Clementis byl prý zastřelen na útěku atd. Tyto kachny jsou velmi příznačné. Především se snaží vzbudití dojem, že také komunisté mohou býti dobrými čs. vřas-

tenci. Dále sugerují "nenápadně", že Tito-komunismus je záchranným lékem proti obyčejnému komunismu moskevskému. Konečně, má se tak připravit vhodná ovzduší pro budoucí komunistické běžence, aby totiž, coby dobří čs. vlastenci byli příznivě přijati naší emigrantskou veřejností. Zdá se, že tento poslední důvod je rozhodující pro všechny bývalé a budoucí kachny Zenklova Narkomu - mámeť ještě všichni v dobré paněti nevlídné přijetí, jehož se dostalo dobrému čs. vlastenci B. Laušmanovi, kterého nepustili ani do Washingtonské Rady, ačkoliv měl pro to všechny kvalifikace: kontinuitu, kolaboraci s komunisty, a i obětavou ochotu pobíhat jako člen předsednictva 300 stříbrných měsíčně.

Zbylí členové bývalé RSC nyní vyčkávají. Snad to přecenějak dopadne. Zatím vydali prohlášení, jež je svým obsahem v podstatě totožné s provoláním třináctičlenného Narkomu - svoboda, demokracie, neustaneme a věrni zůstaneme. Volají emigraci k jednotě, avšak jaká to má být jednotu, kdo a s kým se má sjednotit, a zdali do oné jednoty patří také Houdek, dobrý čs. vlastenec Laušman, prokomunistický Zahraniční ústav a miláček slovenského lidu Ferenčuk, o tom není ani slůvka. Vyzývají k boji proti komunismu a sovětskému imperialismu, mlčí však o tom, že základem komunismu a sovětského imperialismu je marxismus a že tedy náš odboj musí být veden především proti marxismu. Proč mlčí? Protože se nechtějí rozházeti s panem soudruhem V. Majerem, který sice neví zcela přesně, co je to marxismus, drží se ho však zuby nehty, neboť v opačném případě ztratila by čs. sociální demokracie své existenční oprávnění a pan soudruh majer by přišel o kontinuitu. Jak je viděti, věc je opravdu značně zamotána. Přiznáváme se, že se raději vzdáváme dalších pokusů o rozluštění tohoto prožluklého problému, jelikož v tomto případě již přestává působivost obvyklé logické argumentace, a místo této měla by tu spíše nastoupiti subtilní metoda psychoanalysy...

✱ ✱ ✱

Ano, chceme jednotu. Avšak jednotu se nesmí podobati hřbitovu, kam se žádnému nechce a kam každý musí. Jednota musí mít svou páteř a svou jednotící myšlenku, jinak se nevyhnutelně zvrhne v politickou džungli a ve zvlčilé požíráni jednoho druhým. Stačí se jen podívat na Radu svobodného Československa: kolik vzájemné nemávnosti se musilo nahromaditi v srdcích washingtonských vlastenců, když se pro celkem podružnou otázku časového omezení předsednické funkce Rada rozpadla! Jednota nemůže být bez společné ideje a společného cíle. V našem exilu jsou přecelidé a skupiny, s nimiž se ani nesmíme sjednocovati, jelikož by to odporovalo přirozenému mravnímu vědomí. Nemůžeme tvořiti jednotu s lidmi, o nichž víme, že přísahají na marxismus a košický program, ježto by taková jednotu v exilu znamenala zcela jistě občanskou válku doma v osvobozené vlasti. Nemůžeme se také sjednocovati s lidmi, kteří se již bezpečně osvědčili, jakožto kolaboranti s komunismem a dokonalí zbabělci. Chceme jednotu, ale mravní.

Nechť se v čs. exilu politicky sjednotí především ti, kdož odmítají marxistický světový názor a znárodnovací loupeže. Znárodnění u nás mělo čistě marxistickou povahu, protože vycházelo z marxistického kritéria počtu zaměstnanců. Marxismus tvrdí, že podnikatelský zisk vzniká z nadhodnoty, kterou tvoří neplacená, vyko-

řistována část dělníkov a pracovního dne, t.zv. nadpráce. Čím více dělníků, tím více nadpráce, tedy i nadhodnoty. Podle marxistické taumudistiky jepodnik s 500 zaměstnanci již vysokým stupněm vykořisťování. Znárodňovací dekrety byly poto triumfální invasí marxismu do čs. politického života. Než podle téže marxistické taumudistiky je vykořisťovatelem táé mistr švec s jedním tovaryšem. Kdo jednou řekl a, musí pak říci také b. Kdo souhlasí se znárodněním roku 1945, podepsal je v Košicích a hlasoval pro ně ve vládě a v parlamentě, nemá dnes práva nařikati na konfiskaci řemeslných dílen a na zřizování kolchozů v ČSR, ledaže by veřejně odvolal své někdejší votum a veřejně vyznal mea culpa ...

Hrůza socialisace nespočívá jen v tom, že se na základě falešné teorie olupují nevinní lidé o majetek. Hrůza socialisace vězí v nzbytnosti další socialisace těl a duší neštěstných občanů socialistického státu. Anglický socialisační pokus ztroskotál právě proto, že tam zůstaly svobodnými tisk, parlament a veřejné mínění. Naproti tomu v SSSR socialismus 100% uspěl, protože tam jej vzali za správný konec a jej uskutečňovali jediným možným způsobem - revolverem a klackem. Křesťanský světový názor odmítá marxismus také z důvodů hospodářských, ale hlavně proto, že z lidí činí otroky, výrobní zvířata, potažená lidskou kůží, a protože v socialistické společnosti jedinec je nulou a ničím jsou nejvyšší duchovní hodnoty, které činí lidský život lidským.

Utekli jsme z domova, abychom unikli hrůze socialismu, a usilujeme tady v exilu o jednotu všech, kdož odmítají marxismus a košický sociálfašismus. Není a nemůže býti jiné jednoty v našem exilu než jednotu v duchu křesťanské demokracie; nelze budovati společnost svobodných lidí na jiných základech než na základech křesťanské morálky. Tato křesťansko demokratická jednotu se nyní tvoří, živelně a spontánně. Křesťanská demokracie nastupuje.

KŘESŤANSKÁDEMOKRACIE V EXILU USILUJE O :

- 1/ Sjednocení všech demokratických složek čs. emigrace, odmítajících marxismus a košický vládní program ;
 - 2/ Přebudování společenských řádů v osvobozené vlasti na základě křesťanské sociální nauky /respektování přirozených a neporušitelných práv jedince a jeho rodiny, odproletarisování proletariátu a j. / ;
 - 3/ Dohodu se zástupci katolické většiny slovenského národa a vytvoření společného ústředí čs. odboje v exilu ;
 - 4/ Řešení všech časových problémů / otázka odsunutých Němců, právní a majetková restituce a j. / v duchu křesťanské spravedlnosti a snášelivosti.
-

K O M U S L O U Ž Í ?

Je tomu právě rok, co se v jednom časopise, vydávaném čs. sociální demokracií v exilu, objevila tato poznámka: "Namátkou vzpomínáme na sv. Augustina - otroctví je zřízeno na zemi z vůle Boží. Kdo by se chtěl proti tomuto přirozenému řádu stavět, stavěl by se proti Bohu".

Tato poznámka měla být odpovědí na úvahu o marxismu a socialismu /Rozpravy, čís. 1, 1950/, ve které jsme poukázali na otrokářskou podstatu socialismu, kde veškerou výrobu a práci monopolně řídí státní úředníci. Autor oné poznámky v soc. dem časopise chtěl tím patrně naznačit, že se křesťanský světový názor dá dobře sloučit s moderním otrokářstvím, t.j. se socialismem. Odpověděli jsme takto /Rozpravy čís. 3 - 4 1950/:

Tento citát ze sv. Augustina je nesprávný a svědčí buď o neznalosti pisatele nebo o jeho nedobrému úmyslu. V knize *De civitate Dei* /Město Boží/ píše svatý Augustin o služebním /! / poměru a shledává jej přirozeným a odpovídajícím vůli Boží. Pan soudruh si však přeložil slovo *servus* slovem otrok, ačkoliv z celé souvislosti contextu je zřejmo, že sv. Augustin měl na mysli právě poměr mezi služebníkem a pánem ... Každý jiný překlad anebo interpretace je tendenčním zvrácením myšlenky sv. Augustina.

Z naší odpovědi je zřejmé, že jsme předpokládali u soc. dem. pisatele znalost latiny a vědecké poznatky nabyté vlastním studiem knihy sv. Augustina *De civitate Dei*. Věc je však mnohem prostší.

Koncem prosince roku 1949 vydalo pražské ministerstvo informací knihu "Spiknutí proti republice". Účelem knihy bylo, připravit vhodné ovzduší pro chystané procesy s katolickými biskupy a kněžími. Kniha tato je snůškou sprostých lží a pomluv proti křesťanskému náboženství, církvi a Vatikánu, typický to výplod komunistického úchylného ducha. Na stránce 12 této knihy čteme: proto budeme marně pátrat, podle kterého příkázání napsal sv. Augustin do své knihy *De civitate Dei* slova - Otroctví je ustanoveno od Boha a ten, kdo je chce odstranit, se protiví Boží vůli.

Je patrné na první pohled, že tento "citát" byl převzat soudruhem pisatelem do soc. dem. časopisu, s malou obměnou, jako jsme klýsi činivali ve škole při opisování úkolů, abychom jaksi zametli stopy opisování a vzbudili v "prófovi" dojem samostatné práce. Omlouváme se proto dodatečně našim čtenářům za to, že jsme předpokládali u redakce onoho soudružského časopisu znalosti latiny a poznatky získané vlastním studiem. Neměli jsme totiž možnosti opatřit si dříve onu knihu pražského ministerstva informací; avšak naproti tomu je s podivem, že redakce soudružského časopisu měla již před rokem možnost rozšiřovat v čs. exilu propagační komunistické lži, a to přímo "od čepu".

Časopis, o němž byla výše řeč, se jmenuje *Hlas*, měsíčník čs. soc. demokracie v Belgii, a budete marně hledati v tiráži, kdo tento měsíčník řídí. Jeho "redaktoři" mají ovšem přiléhavé důvody k tomu, aby zatajovali svá jména před naší emigrantskou veřejností. Jsou to: 1/ Pan soudruh Bořek Žofka, - r. 1949 přijel z ČSR do Belgie na komunistické studijní stipendium, psal z Bruselu komunistické články do *Mladé Fronty*, pak vyplnil dotazník IRO pro politické uprchlíky, načež jel do ČSR a zpátky do Belgie na

řádný komunistický pas s řádnou výjezdní doložkou komunistického ministerstva vnitra, a po příjezdu do Belgie se z čista jasna prohlásil za politického uprchlíka ! 2/ Pan soudruh Dušan Břeský - zaměstnanec komunistického ministerstva zahraničí až do září 1949, pak taktéž z čista-jasna "politický uprchlík", a po dobu několika týdnů zároveň /!/ zaměstnanec čs. zastupitelských úřadů v Belgii.

Podle závazného prohlášení, které učinil bývalý soc. dem poslanec N. v přítomnosti několika svědků, byli oba zmínění "politictí uprchlíci" spatřeni ve společnosti vedoucího úředníka čs. legace v Bruselu. K věci se ještě vrátíme. -sg-

J E N C O J E PRAVDA

V londýnském Národě čtete tuto skvělou charakteristiku našich politických prominentů :

Od vytvoření čs. státního zřízení v zahraničí do 1945 a od 1945 do 1948 dbal československý politický život jen "taktiky" a obracel se zády k zásadám. Páni a dámy ve státní radě a později v t. zv. československém parlamentu volili "taktiku", jež znamenala, že se všechny zásady hodily do koše. Pan Zenkl byl náměstkem pana Gottwalda, co tím dokázal ? Jenom to, že je dnes náměstkem pana Gottwalda ve výslužbě, ovšem bez výslužného. Páni a dámy seděli v t. zv. parlamentu, schvalovali a velebili košickou deklaraci, schvalovali pošlapání a porušení ústavy, na kterou přísahali, schvalovali odstranění základních občanských svobod, schvalovali znárodnění a krádeže majetku, schvalovali znásilňování gravedlnosti národními výbory a lidovými soudy, vydávali své vlastní kolegy k trestnímu stíhání a přihlíželi k bolševismu republiky a napomáhali mu mlčením, někdy i činy. Měli snad své "zásadní námitky", ale "taktika" jim velela mlčet, zvedat ruce a případně velebit to, co říkají dnes, že zavrhovali a odsuzovali. Tu a tam se servali s komunisty. Dnes se tím honosí a vystavují si tím vysvědčení velikých bojovníků za demokracii. Nedo- znají však, že kdekoliv se utkali s komunisty, nebylo to o zásady, ale o rozdělení kořisti, jež vyplynula z pošlapání zásad.

Voláme ing. Vladimíra Nov., nechť sdělí svou adresu do redakce Rozprav / Čáslav - Veverka / Psát čitelně !

D I A L E K T I C K Ý M A T E R I A L I S M U S

/ Pokračování /

Lze poznati pravdu o světě ?

-sg- Na jedné psychiatrické klinice ležel skleněný člověk. nebyl ovšem skleněný, byl však o tom pevně přesvědčen a také se podle toho choval : vyhýbal se úzkostlivě každému nárazu a hrůzou až omdléval, když se z nenadání uhořel o roh stolu či skříně. Žádné přemlouvání nemohlo ho přesvědčiti - mělt' naprostou jistotu o svém stavu.

Kdybychom chtěli filosoficky zhodnotiti chování onoho nemocného, řekli bychom : ten člověk má subjektivní jistotu svého poznání, nemá však pravdu. Neboť pravda je souhlas našeho poznání se skutečností.

Již od dob starořeckých sofistů, přes Kanta až k naší době táhne se nepřetržitá nit lidského pochybování o možnosti poznání pravdy o světě. Nemáme jiných nástrojů k poznání světa, říkali sofisté, než naše smysly, zrak, sluch, čich atd. Avšak naše smysly nás klamou ; kde je tedy záruka, že to, co poznáváme o světě, je také v souhlase se skutečností ?

Kant pak říká toto : poznáváme svět dle toho, jak se jeví našim smyslům ; náš rozum pořádá pak tyto vjemy v soudy, které mohou býti naprosto logickými a jistými se stanoviska rozumového uvažování, nemusí však býti pravdivými, jelikož nemůžeme proniknouti přehradu, oddělující svět, jakým je ve své podstatě, od světa, jak jej poznáváme svými smysly a zkoumáme ve světle našeho rozumu.

Když přeložíme tuto mluvu do obyčejné češtiny, znamená toto : snad Bůh je, avšak nemohu dokázati ani vyvrátiti jeho existenci; snad lidská duše je nesmrtelná, nemohu to však ani dokázati, ani vyvrátiti; snad byl vesmír stvořen, nemohu to však tvrditi ani popírati. Pravda o světě je nepoznatelná, nemají proto pravdu ani theisté, ani materialisté - říká Kant, theismus a materialismus nepatří do filosofie, nýbrž do oblasti víry.

Kant to vlastně nemyslel ve zlém; chtěl prostě ukončiti odvěký boj mezi theismem a atheismem, tak, že oba tyto světové názory vykázal z vědy a filosofie a odkázal je do oblasti subjektivních sklonů a sympatií vůči tomu či onomu směru. Kantova filosofie dokonale zapadla do své epochy /konec 18. století/ a do doby rodného se liberalismu. Neuspokojila však bojující strany, neboť jak křesťanská filosofie, tak i materialismus jsou zajedno proti Kantovi v otázce, zdali můžeme poznati pravdu o světě.

Křesťanská filosofie vždy zastávala názor, že každý normální člověk může a musí na základě pozorování světa i sebe sama přijíti k závěru, že je Bůh. Boj křesťanství proti kantismu začal vlastně již mnoho století před Kantem. Vždyť se již Pontský Pilát tázal Krista "co je pravda". Na začátku tohoto století, když už se zdálo, že přírodní vědy bezpečně potvrzují materialistické stanovisko, někteří katličtí filosofové a theologové zakolísali a přiklonili se ke Kantismu. Papež Pius X pak odsoudil ex cathedra kriticismus a kantovskou filosofii jako blud.

A je skutečně jen bludem ! Je pravda, že svět poznáváme našimi smysly a náš rozum pak pořádá získané poznatky ve vědecké a filosofické soustavy. Můžeme se ovšem také mýlit v hodnocení získaných poznatků. Avšak, když v první polovině minulého století francouzský astronom Leverrier na základě Koperníkovy teorie a newtonova zákona gravitace vypočítal matematicky, že za planetou Uranem musí být ještě jedna planeta a také přesně udal její velikost, dobu oběhu kolem slunce a i její místo na obloze, kde byla pak skutečně nalezena - potom ani tisíc Kantů nemůže nás přesvědčiti o tom, že nejsme sto poznati pravdu o světě, jaký je ve skutečnosti. Moderní věda odvážně zasahuje až do samé dílny Stvořitelovy : tříští atomy, tvoří nové prvky a přeměňuje jeden prvek v druhý - troufal by si ještě dnes Kant tvrditi, že naše poznání světa nesouhlasí se skutečností ?

Nesmíme si však představovati, že můžeme poznati všechnu pravdu o světě. Dokonalé poznání má pouze Tvůrce. Lidské poznání lze připodobniti mnohoúhelníku, jehož počet stran se stále zvětšuje. Takový mnohoúhelník se bude stále přibližovati kruhu, nikdy se však kruhem nestane. Podobné i lidská věda - za tisíc boků budoulidé více vědět, než dnes, a za pět tisíc let ještě více, nikdy však nepozná člověk všechnu pravdu o světě.

Můžeme formulovati stanovisko křesťanské filosofie takto : poznáváme vcelku svět správně,. Takovéto stanovisko se ve filosofii nazývá "umírněný realismus" /realismus moderatus/. Než - materialismus rovněž vyznává tentýž umírněný realismus. Materialismus je v tomto bodě naprosto zajedno s křesťanskou filosofií. Jenomže křesťanská nauka stanoví : poznáváme svět celkem správně a na základě tohoto poznání přicházíme k závěru, že je Bůh, a že lidská duše je duchová a podstatně odlišná od hmoty. Materialismus naproti tomu říká : Poznáváme svět celkem správně, a na základě tohoto poznání přicházíme k závěru, že není Boha, a že lidský duch je v podstatě totožný s hmotou.

Máme tedy dvě tvrzení protichůdná, tvrzení, jež vycházejí ze stejného předpokladu, rozcházejí se však v závěrech. Které z obou tvrzení je správné ?

Duch a hmota

Zopakujeme si hlavní these marxistické dialektiky :

1/ hmota, příroda, je věčná a nestvořená, 2/ stále se mění a vyvíjí, 3/ vývoj a změna se odehrávají podle tak zv. zákona přechodu kvantity v kvalitu /viz 2. čís. Rozprav/. Tedy věčná a nestvořená hmota vytváří sama ze sebe v nepřetržitém vývoji mrtvou a živou přírodu, člověka a lidskou společnost. Marxismus nepopírá rozdílnost člověka od ostatní přírody, nepopírá také rozumovou a volnou činnost lidského ducha, avšak tvrdí, že lidské vědomí, city, vášně, všechno je pouze produktem vyšší organizace lidského těla. Pro marxismus je duch jen hmotou na vyšším stupni vývoje, je jiným subtilnějším projevem hmoty. Dialektika popírá pouze existenci nesmrtelné, duchové duše.

Jak vysvětluje dialektický materialismus naše poznání světa? Mistři dialektického materialismu, B. Engels /"Ludwig Feuerbach" a "Antidürring"/ a V. Lenin /"Materialismus a Empiriokriticismus"/

praví toto : Skutečnost, žeduch , naše vědomí, a hmota jsou soupodstatné, je rozhodující pro poznání světa. Není žádného zásadního rozdílu mezi lidským duchem a okolní přírodou, je to pouze rozdíl v stupni vývoje jedné a téže hmoty. Hmota světa je poznávána "hmotou" našeho ducha, hmota setedy pouze prostě odráží ve hmotě. Naše poznání je "odlitem", "zrcadlením", "odrazem" světa v našem duchu. Svět působí na naše vědomí prostřednictvím smyslů, jako souhrn vjemů, které jsou pak ve vědomí uspořádány v příčinnou souvislost tak, jak existují ve skutečnosti. Sourodství ducha a hmoty je tedy vlastní příčinou toho, že poznáváme svět vcelku správně. Nebýti této sourodství a soupodstatnosti, nebylo by ani naše poznání světa správné. Tolik marxistická theorie poznání.

Od každé vědecké theorie požadujeme, aby vysvětlila všechny jevy a souvislosti patřící k danému oboru vědění. Na př. theorie nedělitelnosti atomů uspokojivě vysvětlovala všechny chemické pochody až do konce minulého století, kdy byl objeven prvek radium, prvek, který se samočinně rozkládá a dává vznik dalším prvkům, až se konečně ustaluje jako prvek olovo. Objev prvku radia okamžitě pohřbil Daltonovu atomistickou theorii, a dnes již se nenajde v celém světě nikdo, kdo by hájil jeho názor. Podobně tomu i my požadujeme od marxistické theorie poznání, aby vysvětlila všechny nám známé jevy a souvislosti. Dialektika tvrdí, že svět poznáváme správně z toho důvodu, že se hmota světa "zrcadlí" a "odráží" v hmotě našeho vědomí. Dobrá. Jak ale potom vysvětlí marxismus naprosto běžnou skutečnost, že např. dva badatelé, stejně učení a vědecky vyzbrojení, pozorují jeden a tentýž zjev, a přicházejí k různým závěrům? Když je naše poznání pouhým zrcadlením a odlitem vnějšího světa v našem duchu, jak je potom možné, že se jedna a táž hmota zrcadlí u každého jinak ?

Marxismus se ovšem může pokusit uniknouti této nesnazi třeba tak, že řekne : různost "zrcadlení" hmoty světa v našem vědomí je způsobena různými stupni vývoje ducha u lidí , a proto tedy je nestejnost názorů na jeden a tentýž zrcadlící se zjev. Budiž. Má-li každý člověk svou hmotu vědomí jinak vyvinutou, pak je ovšem pochopitelné, že se lidé neshodnou v názorech. Jak ale potom je možné, že všichni lidé bez výjimky, od obyvatelů jeskyn až do naší doby, vždy měli a mají společné pojmy : Dobro a zlo, krása a ošklivost, pravda a lež, příčina a účinek, celek a část ? Jak je potom možné, že Desatero, které podle marxismu bylo jen výrazem zrcadlení se tehdejších přírodních a životních podmínek ve vědomí primitivních zemědělců a dobytčáků, jimiž byli Hebrejci, je dodnes a vždy bude základem lidského spolužití ? Jak vysvětlí dialektika vědecky zjištěnou skutečnost, že původním náboženstvím všech národů a kmenů vždy byl monotheismus, čili víra v jediného Boha ? Je-li "hmota vědomí" u každého jinak vyvinuta, jak se potom lidé mohou vůbec v něčem shodnouti ?

Je na bledni, že předpoklad sourodství ducha s hmotou se neosvědčuje jako vědecká theorie, nemůžeme pak vysvětliti nic, ani proč se rozcházíme v názorech, ani proč se v něčem shodneme. Nezbyvá, než zavrhnouti marxistickou theorii poznání. A nyní přistoupíme ke zkoumání křesťanské nauky o duchu a hmotě.

/Pokračování/

A K T U A L I T Y A P O Z N Á M K Y

1/ Atomické pokusy v Novém Mexiku

Nejdůležitější událostí posledních týdnů, událostí, jejíž vojenský a politický dosah nemůžeme dnes snad ani patřičně zhodnotiti, byly atomické pokusy ve skalnaté poušti Nového Mexika. Skupé zprávy, jež byly pečlivě procezeny do amerického a světového tisku, dávají tušiti, že tentokráte nešlo jen o "obyčejné" atomické pumy, nýbrž - aspoň při šestém, posledním atomickém výbuchu - o vodíkovou bombu /t.zv. H-bomba/. O děsivé síle vodíkové bomby můžeme si utvořiti přibližný pojem, když si uvědomíme, že se tu lidský duch odvážil napodobiti kosmické jevy, jež se odehrávají v samém nitru našeho Slunce, kde se jádra atomů vodíku přeměňují v jádra helia. Tato přeměna se doprovází uvolněním energie za nepředstavitelné teploty 50 milionů stupňů. Teplo, které se uvolňuje při přeměně jednoho jediného kilogramu vodíku, se rovná teplu při spalení 20 milionů kilogramů uhlí.

Je nesmírným štěstím pro celý západní svět, že tajemství vodíkové bomby je v rukou amerických a nikoli sovětských. Je to dnes snad jediná záchrana před invasí Rudé armády do západní Evropy. Podle mínění amerického atomického badatele Lappa lze vyrobiti vodíkovou bombu ve váze až 25 tun. Výbuch této bomby se bude, podle Lappa, podobati dni posledního soudu. Síla výbuchu H-bomby se rovná explozi jednoho milionu tun trinitrotoluolu, a v prvních okamžicích, kdy teplota dosáhne několika milionu stupňů, bude spaleno kol dokola 500 - 1.000 čtverečních kilometrů, se vším, co se nachází v tomto prostoru.

Nejděsivějšími účinky projeví se vodíková bomba ve velkoměstech. 15 tunová H-bomba může ve zlomku vteřiny zničiti Paříž, 25-ti tunová pak smete s povrchu země Londýn a Nový York. Současný útok H-pumami na několik velkoměst může rázem usmrtiti několik desítek milionů lidských bytostí. Sověty nejsou prozatím sto podniknouti atomický útok na západní svět. Jak dlouho však ještě potrvá převaha amerických atomových zbraní ? ...

2/ Německý neutralismus a Gromykovo nět

V listopadu minulého roku navrhli Rusové schůzi zástupců zahraničních ministrů čtyř velmocí pro řešení otázky vyzbrojení západního Německa. Sovětská nabídka byla tenkrát naladěna do měkkých smířlivých tonin a prozrazovala obavu z obnovení německé branné moci. Političtí pozorovatelé nyní porovnávají tehdejší molovou stupnici sovětských námluv, s tím, co se nyní odehrává na pařížské konferenci čtyř zástupců, kde sovětský zástupce Andrej Gromyko zřejmě si tropí šašky ze svých západních partnerů. Píšeme tyto řádky po ukončení 12. schůze zástupců zahraničních ministrů, která byla stejně neplodná, jako 11 předcházejících, a pravděpodobně i jako všechny budoucí. Čtyři zástupci velmocí se

dosud nedohodli ani o tom, co se vlastně má ve schůzích projednávat !

Proč je Moskva neústupná, ačkoliv sama navrhla pařížskou konferenci? Odpověď je nasnadě : Kreml se již dnes neobává vyzbrojení západního Německa. V posledních měsících se v Bónské republice začal velmi šířit pacifismus a t. zv. neutralismus. Všelepropagační kampaně je populární pastor pacifista Nimoeller a vůdce německé sociální demokracie Schumacher, který poukazuje na to, že 10 německých divisí povolených mocnostmi atlantického paktu je počet přímo směšný u porovnání s několika desítkami, snad i stovkami sovětských divisí, připravených k okamžité invasi do západní Evropy. "Je proto lépe - usuzují neutralisté - dáti se obsadit Rudou armádou jako země neutrální, než jako země válčící a poražená. Chce-li však západní Evropa, aby se Němci činně účastnili obrany západní civilisace proti komunismu, musí pak poskytnouti Němcům možnost, aby postavili do pole nikoliv deset divisí, nýbrž tolik vojska, kolik je skutečně třeba."

Než státy atlantického paktu nejsou příliš nakloněny myšlence vzkříšení někdejšího válečného stroje německé Wehrmacht. A tak v Německu roste hnutí neutralismu, Kreml si spokojeně mne ruce, a sladké molové toniny z listopadu 1950 se v Paříži náhle přeměňují v disharmonie a všechna vytríbená diplomacie západních šermířů slova se rozbíjí o tvrdé Gromyko "nět".

3/ Studená válka o iránský petrolej

Nedávné zavraždění iránského ministerského předsedy generála Razmara bylo předejrou k událostem prvořadého mezinárodního významu. Ihned druhého dne po atentátu se konala velká protibritská demonstrace v Teheranu a za několik dnů nato přijal iránský parlament zákon o znárodnění petroleje. Anglofilští poslanci hlasovali tentokrát pro přijetí tohoto zákona, vzavši si patrně k srdci tragický skon hlavního odpůrce znárodnění petroleje gen. Razmara.

Není těžké ovšem rozpoznati zde prsty Moskvy, která obratně využila nacionalistických citů Peršanů, aby oslabil politické a vojenské - otázka petroleje je především otázkou vojenskou - pozice anglosaských spojenců. Pro ruský imperialistický výboj v Asii znamená Iran snad všechno : Je nejkratší a nejschůdnější cestou od Kaspického moře až k Indickému oceánu, t.j. cestou k ovládnutí celé Asie a také revolverem namířeným na Afriku. Kdyby se Anglie odhodlala hájiti svá smluvní práva v Iranu mocenskými prostředky, mělo by to zajisté v zápětí ozbrojenou intervenci sovětů. Američani se zatím snaží především pojistiti iránský petrolej pro sebe / 40% těžby / a pro západní Evropu / 60 % /, aby se Rusům nedostal do rukou petrolej ze znárodněné výroby. Americké kruhy vytýkají dnes Britům jejich neústupnost vůči požadavkům iránské vlády ohledně účasti na zisku z těžby petroleje, a také londýnské Times ostře kritisují postoj labouristické vlády, která vůči Iranu jednala mnohem bezohledněji, než vůči jiným petrolejářským zemím /Venezuela, Iraq a Saudská Arabie/. Největší obavy u Anglosa-

sů vyvolává vratké složení nynějšího iranského parlamentu; vzhledem k tomu, že země je zaměřena komunistickou propagandou, není vyloučena možnost, že příští parlament dal by sovětům přednost v odběru petroleje. A tak nyní začíná na iranské půdě rozhořčený zákulisní boj o petrolejové bytí či nebytí mezi Angloameričany a Sovětským Svazem.

Z DOPISU KAPITÁNA JANA K., ANGLIE : Pište své Rozpravy stále tak, aby skutečně byly ohnivým mečem Kristovým, který nepřináší klid a ticho po pěšině, nýbrž největší revoluci dějin, revoluci lidských srdcí, kdy se každý z nás musí rozhodnout - buď býti vojákem Kristovým anebo žoldákem satanovým. Evangelium našeho vrchního Velitele je jediným pravým lékem k záchraně lidstva.

DĚKUJEME VŠEM PŘÍZNIVCŮM našeho časopisu, kteří svými dary umožnili včasné vydání tohoto čísla. Obracíme se zároveň k těm čtenářům, kteří již našli zaměstnání v kterémkoli světadílu, aby svými dobrovolnými příspěvky pomohli nám udržeti Rozpravy. Pomozte nám šířiti pravdu !

Číslo 3., březen 1951. Vychází měsíčně.

R O Z P R A V Y , list pro křesťanskou demokracii. Řídí a vydává S. Ghelfand, pod záštitou křesťansko-demokratické strany v Belgii. Všechnu korespondenci zasílejte na adresu S. Ghelfand, 49, Rue Brichaut, Bruxelles, Belgique.
